

לאהרון אַ אַח אַה אַה אַה
אחיו הקטן אהנו אַה אַה.

אַ אַה אַה אַה אַה אַה אַה
אַ אַה אַה אַה אַה אַה אַה.

עין טובה וניהול קונפליקטים

בס"ד

מפתוז הלב מתוך אמונה לפרשת "שמות"

עין טובה – לב שמוז / מירב מוגני

אנו מתחילים את הספר השני בחמישה חומשי תורה.
בפרשתנו מסופר על השעבוד הנורא במצרים. עם ישראל זועק לקב"ה, "ותעל שוועתם אל האלוקים". הקב"ה מתגלה למשה בסנה וממנה אותו להיות שליחו - להוציא את עם ישראל ממצרים. משה מקבל תפקיד להיות מושיעם של ישראל אולם הוא מסרב.

מדוע באמת מסרב משה לשליחות? קראו את טענותיו של משה רבנו:

"וְהִנֵּה (בני ישראל) לֹא יֶאֱמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְקִלִּי כִּי יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה אֱלֹהֶיךָ ה'".

"בִּי אֲדַנִּי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנִכִּי גַם מִתְמוּל גַּם מִשְׁלֹשׁם גַּם מֵאֵז דְּבָרְךָ אֶל עַבְדְּךָ כִּי כָבֵד פֶּה וְכָבֵד לְשׁוֹן אֲנִכִּי".

"מִי אֲנִכִּי כִּי אֵלֶּךָ אֶל פְּרַעֲה וְכִי אוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם"

• כתבו מתחת לכל פסוק מהי הטענה של משה שלא לקבל את השליחות.

הקב"ה עונה למשה על כל טענותיו ובכל זאת עונה משה:

"וַיֹּאמֶר, בִּי אֲדַנִּי שְׁלַח נָא בְיָד תִּשְׁלַח".

מה באמת מפריע למשה לקבל עליו את השליחות? תשובה לכך תמצאו במדרש שלפניכם:

...תדע לך, שבשעה שאמר הקב"ה למשה שילך בשליחותו אצל פרעה, וא"ל (משה) 'שלח נא ביד תשלח', את סבור שמא עכב משה שלא רצה לילך, אינו כן, אלא כמכבד לאהרון. אמר משה: עד שלא עמדתי היה אהרון אחי מתנבא להם במצרים שמונים שנה... ועכשיו אני נכנס בתחומי של אחי ויהיה מיצר? לכך לא היה רוצה לילך.

• מה היה תפקידו של אהרון באותם שנים שמשה היה במדיין?

• ממה חשש משה?

• מה אפשר ללמוד על משה רבנו מהמדרש?

הקב"ה בוחן כליות ולב, יודע מה באמת מפריע למשה לקבל את שליחותו ולכן עונה:

הלא אהרון אחיך הלוי ידעתי כי-דבר ידבר הוא; וגם הנה הוא יצא לקראתך, וראך ושמח בלבבו".

לאהרון אַח אַח קהצאחח
אחיו הקטן אהנו אשניט.

אמה אַ ראיס אכבודו אַ אחיו,
ואקבא אשליחות אַ אסכיס.

עין טובה וניהול קונפליקטים

- כיצד דברי ה' נותנים מענה לחששו של משה?
- מה פירוש הביטוי "שמח בליבו"? מה מיוחד בשמחת הלב לעומת אדם שמראה פנים שמחות או אומר שהוא שמח?

אמר ליה הקב"ה למשה: לא אכפת לאהרון בדבר זה, לא די שאינו מיצר אלא עוד – שמח! תדע לך, שאמר ליה: 'וגם הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בילבו'. אינו אומר: ושמח בפיו, או ושמח בלבד, אלא 'ושמח בליבו' (מדרש תנחומא).

אורח

הידעת?

רבי שמעון בר יוחאי מלמדנו: "הלב ששמח בגדולת אחיו ילבש אורים ותומים שנאמר: "ונתת אל חושן המשפט את האורים ואת התומים והיו על לב אהרון". על לב ענק שכזה מלא באהבה ראוי להניח את החושן.

אורח

קראו את דברי הרמב"ן וסמנו בצבע מהי המידה שהיא ההפך משמחת הלב

"..וגם הנה הוא מעצמו יוצא לקראתך וראך ושמח בלב
ולא יקנא בך למעלתך על השליחות הנכבדת הזאת..."

השלימו:

משה רבנו גילה _____ גדולה כלפי אחיו אהרון ש _____ את עם ישראל לפניו. הוא לא רצה לפגוע ב _____ של אחיו. רק כאשר ה' מבטיחו: "וראך ושמח בליבו" – כלומר אהרון לא יפגע ואפילו _____ ב _____ על מינויך – משה _____ להנהיג את עם ישראל. באהרון הייתה _____ הלב שהיא ההפך מ _____ הלב. אהרון _____ בשליחות שקיבל אחיו ולא היה בו שמץ של קנאה או _____ . על לב כזה מלא באהבה ובשמחה בהצלחת אחיו ראוי להניח את ה _____ שמסמל את אחדות כל שבטי ישראל מתוך שמחת הלב איש ברעהו.

תרמילון: שמח / חושן / קנאת / שמחת / צער / כבודו / רגישות / מסכים / ליבו / ישמח / הנהיג

דבר תורה לטבת פרשת "שמות":

אנו מתחילים את הספר השני בחמישה חומשי תורה.

בפרשתנו מסופר על השעבוד הנורא במצרים, עם ישראל זועק לקב"ה, ותעל שוועתם אל האלוקים. הקב"ה מתגלה בסנה למה וממנה אותו להיות שליחו - להוציא את עם ישראל ממצרים. משה מקבל תפקיד להיות מושיעם של ישראל אולם הוא מסרב בטענות ומענות. הקב"ה משיב לכל טענותיו אולם משה עומד בסירובו ואומר: "כי אֲדַנִּי, שְׁלַח נָא בְּיָדִי תִשְׁלַח". על דבריו אלו עונה הקב"ה: "הֲלֹא אֶהְרֵן אַחִיךָ הַלֹּוי יִדְעָתִי כִּי דָבַר יִדְבַר הוּא וְגַם הִנֵּה הוּא יֹצֵא לְקִרְיָתְךָ וְרָאךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ". כששומע

לאהרון אה אחי בהצחח
אחיו הקטן ממנו הנני.

אמה א רעו בכבודו א אחיו,
ולקבל הפיחות א הסכים.

עין טובה וניהול קונפליקטים

משה את דברי ה' אלו, מתרצה ומסכים לקבל עליו את השליחות. מכאן נוכל ללמוד על רגישותו הרבה של משה רבנו שלא רצה לצער את אחיו ולפגוע בכבודו כפי שמתאר זאת המדרש: "אמר משה: עד שלא עמדתי היה אהרן אחי מתנבא להם במצרים שמונים שנה... ועכשיו אני נכנס בתחומו של אחי ויהיה מיצר? לכך לא היה רוצה לילך אמר ליה הקב"ה למשה: לא אכפת לאהרן בדבר זה, לא די שאינו מיצר אלא עוד – שמח! תדע לך, שאמר ליה: 'וגם הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בליבו'. אינו אומר: ושמח בפיו, או ושמח בלבד, אלא 'ושמח בליבו'" (מדרש תנחומא).
הקב"ה מבאר למשה שאהרון שמח בליבו על התפקיד ובאמת אין בו שמץ של קנאה. אין זאת שמחת הפנים או שמחה מהשפה אל החוץ אלא שמחה אמיתית מכל הלב. לב ענק כזה ראוי שיהיה מונח עליו החושן.

חידות וחידודים / הרב הראל זילברנגל, רב בית הספר "מורשת מנחם" גבעת שמואל

מצווה בפרשה - שבת, מילה ותפילין

שמה של הפרשה מעיד לדעת רבותינו על שלוש מצוות חשובות מאוד ביהדות. המילה 'שמות' רומזת בראשי תיבות למצוות: שבת, (ברית) מילה, (הנחת) תפילין. המצוות הללו הן אות וסמל בעם היהודי. כל אחת מהן נקראת בתורה בשם 'אות'. הן מסמלות את הדבר המייחד אותנו משאר העמים. כך גם קרה לבני ישראל במצרים, הם נגאלו בזכות שמרו על הדברים המיוחדים שלהם: שמם, לשונם ומלבושם.

מידה בפרשה - קירוב לתורה ולבריות

כאשר משה מסרב להיות זה שיוציא את בני ישראל ממצרים מציע ה' את אהרון אחיו ואומר: "וראך ושמח בליבו". תכונת השמחה של אהרון נובעת מתכונת אהבת הבריות שהייתה לו, כפי שמעידה עליו המשנה: "אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה". לא בכדי חשב משה שאהרון מתאים יותר להנהגה, כי תכונת אהבת הזולת שהייתה בו יכולה לעזור לו להשפיע על פרעה.

לאהרון אה אה אה אה אה
אהיו הקטן אהנו אהני.

אהנה אה אה אה אה אה
אהקב אה אה אה אה אה.

עין טובה וניהול קונפליקטים

מה נכון? כתבו נכון / לא נכון לגבי המשפטים הבאים:

- א. מספר צאצאי יעקב שירדו למצרים היה שבעים - נכון / לא נכון
- ב. המיילדות העבריות שמעו לקול פרעה "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו" - נכון / לא נכון
- ג. אמו של משה הצפינה אותו שלשה חודשים מפני פרעה - נכון / לא נכון
- ד. "למה תכה רעך?" אמר משה לאיש העברי שהיכה את אחיו - נכון / לא נכון
- ה. משה הגיע עם הצאן של יתרו עד הר חורב (הר סיני) - נכון / לא נכון
- ו. משה ברח מפני פרעה לארץ מואב - נכון / לא נכון
- ז. גרשום - בנו השני של משה - נכון / לא נכון

בלשון הפרשה

כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

- א. אמו של משה לא יכלה יותר להסתיר אותו (ב', ג')

- ב. מרים אמרה לבת פרעה שתשיג לה מישהי שתניק את משה (ב', ז')

- ג. ה' שמע את הייסורים העולים מהשעבוד (ב', כ"ז)

מה הקשר?

מתחוק בין שתי מילים הקשורות האחת לשנייה.

שבעים	פרעה
שרי	גמא
פתום	פועה
עבודת	מיסים
בת	נפש
איש	רעמסס
שפרה	פרך
שלושה	ירחים
תיבת	מצרי

מה חסר? השלימו לפי הפסוקים.

- א. "ואלה _____ בני ישראל הבאים מצריימה" (א', א')
- ב. "ובני ישראל _____ _____... ותמלא _____ " (א', ז')
- ג. "ויקם _____ על מצרים אשר לא ידע _____ " (א', ח')
- ד. "וישימו עליו _____ למען ענותו בסבלותם" (א', י"א).
- ה. "וכאשר יענו אותו _____ " (א', י"ב).
- ו. "ותקרא את שמו _____, כי _____ " (ב', י')

שאלת אתגר:

הוא - צורה הנדסית הבנויה משתי מילים בפרשת השבוע. אחד מחלקיו נמתח בין השניים. מהן שתי המילים? מי היא הדמות שנקראת בשם של אותו חלק?